

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(2366)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi (164.),
oraz Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (288.)
w dniu 2 sierpnia 2011 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów (druk senacki nr 1326, druki sejmowe nr 4284 i 4374).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Mariusz Witczak)

Przewodniczący Mariusz Witczak:

... Witam współpracowników.

Bardzo proszę pana ministra Kazimierza Plockego o krótkie zreferowanie idei zmiany dotyczącej ustawy o scalaniu i wymianie gruntów.

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kazimierz Plocke:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysokie Komisje!

Poselski projekt zmiany ustawy o scalaniu i wymianie gruntów dotyczy dwóch podstawowych spraw. Przede wszystkim w projekcie poselskim koledzy posłowie odnoszą się do kwestii słowniczka, wprowadzając pojęcie „zagospodarowanie poscaleniowe”, które de facto występuje już w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wprowadzamy je do ustawy po to, żeby między przepisami była pełna zgodność. Poza tym są jeszcze sprawy dotyczące postępowań scaleniowych. Tak więc to są dwie podstawowe kwestie. I była konieczność dokonania zmian w obowiązującej ustawie.

Chciałbym poinformować Wysokie Komisje, że od trzech lat obserwujemy spadek liczby hektarów poddanych procesom scalania. Przypomnę, że w roku 2008 scaleniami objętych było około 12 tysięcy ha, w 2009 r. – już tylko 9,5 tysiąca ha, a w 2010 r. scalenia wykonano na obszarze 6,5 tysiąca ha. Z czego wynika ten spadek? Ten spadek wynika przede wszystkim z faktu, że samorząd powiatowy, który jest, można powiedzieć, wykonawcą zadania, może sobie odliczyć wszystkie koszty związane z zadaniem jako koszty kwalifikowalne, ale nie może odliczyć sobie VAT. I to jest problem, który musimy rozstrzygnąć. Mam nadzieję, że intencją wnioskodawców było również maksymalne wykorzystanie pieniędzy, które są w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w tej perspektywie siedmioletniej do 2013 r. Przypomnę, że jest to kwota 160 milionów euro. Do tej pory na scalenia wydaliśmy niewiele ponad 10% tej kwoty. To oznacza, że w ciągu najbliższych lat musimy bardzo mocno przyspieszyć. Chodzi o to, żeby wydatkować na scalenia jak najwięcej środków i żeby w regionach, w których istnieje konieczność wprowadzenia tych działań, rzeczywiście wydać te pieniądze w maksymalny sposób.

Chciałbym zwrócić uwagę również na to, że środki, które mamy do dyspozycji, są rozdzielone na różne regiony. Może przytoczę przykładowo... Województwo dolnośląskie ma do dyspozycji kwotę 13 milionów euro; kujawsko-pomorskie – 1 milion 800 tysięcy euro; lubelskie – 34 miliony euro; lubuskie – 3 miliony euro; łódzkie – 6,8 miliona euro; małopolskie – 8,5 miliona euro; mazowieckie – 8 milionów 400 tysięcy euro; opolskie – 2 miliony 200 tysięcy euro; podkarpackie – 16,2 miliona euro; podlaskie – 10 milionów 600 tysięcy euro; pomorskie – 1,5 miliona euro; śląskie – 25,5 miliona euro; świętokrzyskie – 14,1 miliona euro; warmińsko-mazurskie – 2 miliony euro; wielkopolskie – 1 milion 976 tysięcy euro; zachodniopomorskie – 1 milion 930 tysięcy euro. To są kwoty, które zostały podzielone w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na działanie czy schemat I „Scalanie gruntów”... Chcielibyśmy, żeby kwoty zapisane dla poszczególnych regionów zostały wydane w maksymalny sposób. Dodam, że w 2010 r. średni koszt wykonania scalenia gruntu wynosił 1 tysiąc 300 zł od jednego hektara, a zagospodarowanie poscaleniowe – 2 tysiące 800 zł od jednego hektara. Definicja zagospodarowania poscaleniowego jest podana w projekcie ustawy i dotyczy przede wszystkim budowy, modernizacji dróg dojazdowych do pól wydzielonych w wyniku scaleń. I to jest podstawowa kwestia, która została uregulowana w tej ustawie.

Liczmy, że sprawa dotycząca VAT w rezultacie zostanie rozstrzygnięta pozytywnie, jesteśmy w ostatniej fazie uzgodnień z ministrem finansów. Chodzi o to, żeby zachęcić samorządy powiatowe do korzystania z tychże środków. Chcemy również stworzyć bardzo jasny i czytelny przepływ środków finansowych, co pozwoli nam w stu procentach wykorzystać środki zapisane na scalenia i wymianę gruntów. Jak widać, są dwa województwa, które realizują największą liczbę procesów scaleniowych: województwo śląskie i województwo dolnośląskie. Zresztą wiele procesów zostało już zakończonych, i to z pozytywnym skutkiem, takie obiekty widzieliśmy już wielokrotnie. Gra o całą stawkę jest do 2013 r. Stąd też z punktu widzenia interesów ministerstwa rolnictwa, zainteresowanych rolników i regionów ten projekt zmiany ustawy jest oczekiwany, pożądany. I dlatego też wnosimy w imieniu resortu rolnictwa i wnioskodawców o to, aby Wysokie Komisje przyjęły stosowny projekt ustawy.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Biuro Legislacyjne.

Wiem, że jest tylko jedna uwaga, w związku z tym bardzo proszę o skrócenie dyskusji.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Michał Gil: Tak, tak.)

Bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Michał Gil:

Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne zwraca uwagę tylko na jedną kwestię związaną z tą ustawą. Otóż w jednym przepisie nie powinno się mieszać definicji i skrótów, a tutaj doszło do czegoś takiego. Nie jest to jednak istotne uchybienie i w związku z tym nie proponujemy poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję bardzo.
Wszystko jasne.
Otwieram dyskusję.
Pan senator Sepioł, bardzo proszę.

Senator Janusz Sepioł:

Mam uwagę, która bezpośrednio nie wiąże się z tym, co zmieniamy w ustawie. Mianowicie, kiedy czytam słownik... No, tutaj jest zapis, który po prostu brzmi absurdalnie. Ust. 6: „ilekroć mowa o wsi, rozumie się przez to również miasto”. (*Wesołość na sali*) Wydaje mi się, że zapis, w którym mówi się, że ilekroć mowa o wsi, rozumie się przez to tereny rolnicze w granicach administracyjnych miast, byłby przynajmniej... Zapis, że wieś jest również miastem, po prostu ośmiesza tę ustawę.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję, Panie Senatorze.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kazimierz Plocke:**

Panie Senatorze, rzeczywiście ten zapis z racjonalnego punktu widzenia jest dziwny. Zwracam jednak uwagę, że Program Rozwoju Obszarów Wiejskich jest adresowany do jednostek samorządowych do pięćdziesięciu tysięcy mieszkańców, w tym się mieszczą i miasta, i miasteczka, dlatego też...

(*Senator Janusz Sepioł:* Panie Ministrze, ja to absolutnie rozumiem, ale wieś nie jest jednostką administracyjną.)

(*Głos z sali:* Zapis jest jednoznaczny...)

Oczywiście że nie, ale...

(*Senator Janusz Sepioł:* Jakbyśmy powiedzieli, że przez wieś rozumiemy także tereny czy obszary rolnicze w granicach miast, to naprawdę bym się nie czepiał.)

(*Głos z sali:* Przed wojną rak był rybą.)

Tak się zdarza w prawodawstwie, zdarza się, że rak jest rybą. Rzeczywiście można mieć takie lub inne komentarze do tego zapisu. Zwracam jednak uwagę, że to jest projekt poselski, który de facto nie odnosi się do ustawy matki zawierającej tego typu sformułowanie, a przypomnę, że jest to ustawa obowiązująca od wielu lat.

(*Przewodniczący Mariusz Witczak:* Myślę, że... My rozumiemy stanowisko... Tak?)

Senator Janusz Sepioł:

Ponieważ zmieniamy art. 1, to ja...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:* Zwracam uwagę, że... Mogę dokończyć, Panie Przewodniczący?)

...zgłaszam formalnie poprawkę.

(Przewodniczący Mariusz Witczak: Bez poprawek...)

Ust. 6 powinien mieć następujące brzmienie: jeżeli mowa o wsi, rozumie się przez to tereny rolnicze w granicach administracyjnych miast.

(Głos z sali: Tereny rolnicze, tak?)

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Nie, nie. Panie Senatorze, jesteśmy bliscy przegłosowania tej ustawy bez poprawek. Ona ma charakter techniczny. Trzeba będzie się zastanowić...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak.

Panie Ministrze...

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kazimierz Plocke:**

Dlatego chciałbym jeszcze dodać, że... W projekcie poselskim nie ma tych rozstrzygnięć, o których mówi pan senator. Chcę jednak zapewnić Wysokie Komisje, że ministerstwo przygotowuje większą zmianę, która będzie odnosiła się do kwestii scaleń i wymiany gruntów. Chodzi również o to, żeby dostosować ją do obowiązujących przepisów, do obecnego prawa. To niemożliwe, żeby dzisiaj przyjąć tę poprawkę, musielibyśmy najpierw dokonać zmian w ustawie matce.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Panie Senatorze, proszę, abyśmy o tym pamiętali i, że tak powiem, wyczyścili to przy innej okazji. Niestety tego typu rzeczy się zdarzają, tu pan senator ma rację, ale... Czy w związku z tym pan senator podtrzymuje poprawkę?

Senator Janusz Sepioł:

Wycofuję poprawkę.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję bardzo.

Dobrze.

Głosujemy...

Czy są jeszcze jakieś głosy?

Pan przewodniczący Chróścikowski, bardzo proszę.

Senator Jerzy Chrościkowski:

Panie Ministrze, moje obawy są takie, że my tych środków nie wydamy. Chcę zwrócić uwagę, że zrobienie czegoś, co rzeczywiście jest scaleniem, nie odbywa się w trybie błyskawicznym. To są procesy trwające kilka lat; rzadko się zdarza, że w przeciągu roku uda się coś zrobić. Tak więc nie wierzę w to i widzę w tym ogromne zagrożenie.

Już wcześniej parlamentarzyści PiS, jak również inni parlamentarzyści, występowali do ministra finansów o to, żeby nie wycofywał się z dofinansowywania, ze zwrotu VAT – pamiętam, że to już było podnoszone – ale, niestety, decyzji ministra finansów o przywróceniu odpowiedniego zapisu i dofinansowywaniu VAT nie ma. Ten problem się przeciąga i ja się temu nie dziwię. Mam tylko pytanie: jakie rozwiązanie będzie zastosowane? Pytam, bo pan minister powiedział, że już jesteśmy blisko sfinalizowania tej sprawy. Jaki to będzie miało charakter? W jaki sposób ten problem zostanie rozwiązany? Czy to będzie na podobnych zasadach jak poprzednio, czy też będzie jakieś inne rozwiązanie, które zachęci samorządy do tego, żeby to zrealizować?

(Przewodniczący Mariusz Witczak: Panie Ministrze...)

Mam jeszcze...

(Przewodniczący Mariusz Witczak: Aha, bardzo proszę.)

...jedno pytanie: czy orientujemy się, ile jest przygotowanych wstępnych projektów takich wystąpień? Chodzi o to, żeby wiedzieć, czy w tych województwach, na które zostały rozdzielone środki finansowe... czy to rzeczywiście mniej więcej odpowiada podziałowi środków finansowych. Może zdarzyć się tak, że trzeba będzie je przesunąć w trakcie... Wiemy, że często stosuje się zasadę równomiernego rozkładania środków na rozwój danego regionu, według zapotrzebowania, ale czy już wskazano... Widać wyraźnie, że niektóre regiony to realizują, a niektóre w ogóle tego nie robią, mimo że są zapisy dotyczące określonych limitów.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, proszę o syntetyczną odpowiedź.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kazimierz Plocke:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Kwestia pierwsza. Informuję, że 10% wydanych przez nas środków znajduje się na kontach beneficjentów, a zakontraktowanie jest na poziomie 55% alokacji, czyli to jest około 90 milionów euro. Spodziewamy się, że po wdrożeniu tej ustawy będziemy ten pułap zwiększać. Nie obawiamy się, że do 2013 r. nie wykorzystamy pieniędzy, pewnie wydamy je szybciej.

Kwestia druga, dotycząca VAT. Informuję, że jesteśmy w trakcie, tak jak powiedziałem, ostatnich uzgodnień z ministrem finansów. Kwota, o którą ewentualnie będziemy występować do ministra finansów, to na dzisiaj około 8 milionów zł. O tyle trzeba by było zwiększyć w budżecie państwa wartość VAT, żeby samorządy rzeczywiście mogły spokojnie realizować swoje zadania. VAT, jak wszyscy wiemy, jest przychodem budżetu państwa, czyli VAT za wykonane roboty poprzez poszczególne podmioty wróci de facto do budżetu państwa. A więc na początek trzeba zabezpieczyć środki w budżecie, żeby samorządy miały na ten VAT. On później i tak wraca do budżetu w wyniku powtórnego podziału.

(Głos z sali: Zadanie rządowe, to jest...)

I jest to, jak wiemy, zadanie rządowe, które zostało delegowane marszałkom województw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wykonawcą bezpośrednim jest samorząd powiatowy.

Przewodniczący Mariusz Witczak:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Nie ma poprawek, głosujemy nad ustawą w brzmieniu uchwalonym przez Sejm.

Kto jest za? (12)

Ustawa została przegłosowana jednogłośnie.

Teraz sprawozdawca.

Czy pan senator Olech...

(Senator Jan Olech: Nie, nie.)

Nie chce.

Pani Senator?

(Senator Jerzy Chróścikowski: Może pan senator Pupa? Widzę, że...)

Pan senator?

(Senator Zdzisław Pupa: Nie, nie, dziękuję.)

Panie Senatorze, dwa zdania na posiedzeniu, to jest o scalaniu, więc...

Pan senator Pupa będzie sprawozdawcą.

Dziękuję serdecznie, dziękuję panu przewodniczącemu Chróścikowskiemu.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 16)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851